

**A Szív Kamara Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Színművészeti
Szakközépiskola helyi tanterve
az 54 212 03 GYAKORLATOS SZÍNÉSZ
SZÍNHÁZI ÉS FILMSZÍNÉSZ szakmairány
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ**

Tartalomjegyzék

<i>Munkahelyi egészség és biztonság</i>	9
<i>Foglalkoztatás II.</i>	15
<i>Foglalkoztatás I.</i>	20
<i>Munkavédelem színházi munkaterületeken</i>	26
<i>Színpadi és filmszínészi alakítás</i>	33
<i>Szabad sáv</i>	79
<i>Filmszínészet-filmes gyakorlat</i>	80
<i>Színészmesterség gyakorlat angolul</i>	82
<i>Gyakorlatos színész (színházi és filmszínész) megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye</i>	83

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- az 54 212 03 Gyakorlatos színész (szakmairány megjelölésével) szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 212 03

A szakképesítés megnevezése: Gyakorlatos színész (Színházi és filmszínész szakmairány)

A szakmacsoport száma és megnevezése: 4. Művészet, közművelődés, kommunikáció

Ágazati besorolás száma és megnevezése: -

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 % (50 %-ban színpadi szakmai gyakorlat)

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Művészeti szakmai gyakorlat 160 óra, mely megszervezhető a képzési sajátosságok figyelembevételével. Pl. hétfégyi és nyári koncertek, fellépések, táborok, versenyek, kiállítások, művésztelepek formájában is.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
-	-

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

nincs

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
Nincs.*

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy		160 óra		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2268 óra		2540 óra

(

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámát évfolyamonként

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		1/13			2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.				2	

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.		
		1/13			2/14.		
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		
		e	gy		e	gy	
10613-12 Munkavédelem színházi munkaterületeken	Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken	0,5					
10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Színészmesterség gyakorlata		8			10	
	Vers- és prózamondás gyakorlata		4			4	
	Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata		3			3	
	Ének- és hangképzés egyéni gyakorlata		2			2	
	Színpadi mozgás gyakorlata		6			4	
	Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája		7			5,5	
összes óra		8	23			8	23
összes óra		31		160	31		

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak, témakörök	Ágazati szakközépiskolai képzés óraszámja a közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus szakképzés óraszámja 5/13. és 2/14.		A szakképzés összes óraszámja
		1/13.			e	gy	
		e	gy	ögy			
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18					18
	Munkavédelmi alapismeretek	4					4
	Munkahelyek kialakítása	4					4
	Munkavégzés személyi feltételei	2					2
	Munkaeszközök biztonsága	2					2
	Munkakörnyezeti hatások	2					2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4					4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				16		16
	Munkajogi alapismeretek				4		4
	Munkaviszony létesítése				4		4
	Álláskeresés				4		4
	Munkanélküliség				4		4
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.				64		64
	Nyelvtani rendszerzés 1				8		8
	Nyelvtani rendszerzés 2				8		8
	Nyelvi készségfejlesztés				24		24
	Munkavállalói szókincs				24		24

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak, témakörök	Ágazati szakközépiskolai képzés óraszám a közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus szakképzés óraszám		A szakképzés összes óraszám
		1/13			2/14		
		e	gy	ögy	e	gy	
10613-12 Munkavédelem színházi munkaterületeken	Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken	18					18
	A színházi üzem veszélyforrásai veszélyhelyzetei, azok elhárítása	9					
	A színpadi tevékenység balesetvédelmi előírásai	5					
	A színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyforrásai, helyzetei, balesetvédelmi előírásai	4					
10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Színészmesterség gyakorlata		288	ögy		320	608
	Szöveg nélküli és szöveges helyzetgyakorlatok, etűdök		72				
	Zenés helyzetgyakorlatok, etűdök		72				
	Különböző hangulatú, egyszerű szerkezetű jelenetek előadása színdarabokból		144	ögy			
	Kötött szövegű, verses drámarészletek előadása, színpadi stilizáció					128	
	Lélektani ábrázolás megjelenítése különböző stílusú drámarészletek előadásával					144	
	Kamera előtti, filmszínészi játék					48	
	Vers- és prózamondás gyakorlata		144	ögy		128	272
	Egyszerű szerkezetű, hangulat- és tájfestő lírai és prózai művek elemzése és előadása		36				
	Összetett szerkezetű, különböző verselésű lírai művek elemzése és előadása		36				
	Párbeszéd szerkezetű és prózai szövegek előadása		72	ögy			
	Balladák előadása					40	
	Modern lírai és prózai művek elemzése és előadása					40	
	Drámai szövegek, monológok előadása					48	

Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata		108			96	204
Lazító, légző és koncentrációs gyakorlatok		32			8	
A hangadás: zönggyakorlatok, hangerő, hangmagasság		32			20	
Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok		26			16	
Ritmus-, tempógyakorlatok		18			16	
A hanglejtés, hangsúly, hangszín gyakorlatai					28	
Nonverbális kifejező eszközök					8	
Ének- és hangképzés egyéni gyakorlata		72			64	136
Légzéstechnika		8			4	
Hangadás, skála-gyakorlatok		8			8	
Népdalok, népdalfel-dolgozások, virágénekek előadása		28				
Sanzonok, táncdalok, duettek előadása		28				
Dramatikus szerkezetű szonok, kuplék előadása					26	
Musicalrészletek előadása					26	
Színpadi mozgás gyakorlata		216	ögy		128	344
Színpadi mozgás-tréning, koordinációs gyakorlatok		36			32	
Testtudat kialakítását célzó technikák		36			32	
Tánctechnikai tréningek (balett-, jazz tánc)		36			32	
Kontakt-technikák		36			32	
Pantomim		36				
Néptánc		36				
Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája	252			176		428
Irodalmi műelemzés, poétikai és dramaturgiai ismeretek	36					
Művelődéstörténeti és művészettörténeti korszakok	18					
Jelmez-, viselet-, és divattörténet	18					
A színházművészet elmélete, esztétikája	36					
Egyetemes színháztörténet	36			32		
Magyar színháztörténet	36			32		
Egyetemes drámatörténet	36			16		
Magyar drámatörténet	36			16		

	A színművészet etikai vonatkozásai				8		
	A színművészet pszichológiai vonatkozásai				8		
	Filmelmélet, filmesztétika				32		
	Egyetemes és magyar filmtörténet				32		
	Összesen	288	828	160	256	736	
	Összesen	1116			992		2268

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A
11500-12 azonosító számú

Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselőt						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra*

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra/4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra/4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellék helyiségek biztosítása, megfelelése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, , helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűz megelőzés érdekében

Tűz megelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat.

Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek. Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra/2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra/2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelési nyilatkozat, valamint a megfelelést tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra/2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra/4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tisztelő munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés. Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresői módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógéphasználat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy

16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

-

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idenymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerő-piaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11498-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerzés 1	Nyelvtani rendszerzés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)		x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x	x	x	x
állásinterjún részt vesz	x	x	x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik				x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése				x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai		x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy

64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Idegen nyelvek.

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1.

8 óra

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a **legalapvetőbb igeidőket** átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbiztosság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2.

8 óra

A 8 órás témakör során a diák a **kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód**, illetve a **módbeli segédigék** (lehetőséget, köteleességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés alapvető**

szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a **prepozíciók és a kötőszavak** pontos használatának elsajátításával olyan **egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely** által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókincs

24 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása/

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra,

hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák. (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	

4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális feladatmegoldás alapú	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel

A
10613-12 azonosító számú
Munkavédelem színházi munkaterületeken
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10613-12 azonosító számú, Munkavédelem színházi munkaterületeken megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10613-12 Munkavédelem színházi munkaterületeken	Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken		
	A színházi veszélyforrások, veszélyhelyzetei, elhárítása	A színpadi tevékenység balesetvédelmi előírásai	A színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyforrások, helyzetei, balesetvédelmi előírásai
FELADATOK			
Betartja a színház, a színpad és a raktározási területek üzemszerű működésének szabályait			x
Betartja a színházi tevékenységhez kapcsolódó munka- és balesetvédelmi szabályokat	x	x	
Betartja a színházi tevékenységhez kapcsolódó biztonságtechnikai-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat	x		
Betartja a színpadi, pódiumi eszközök, kellékek, bábok mozgatásával kapcsolatos balesetvédelmi szabályokat		x	
Ellátja a színpadi eszközök mozgatásával okozott balesetekhez kapcsolódó alapvető elsősegély-nyújtási feladatokat		x	
SZAKMAI ISMERETEK			
A színházépület berendezéseinek üzemszerű működésére vonatkozó baleset- és tűzvédelmi előírások	x	x	
A színpadi munkára vonatkozó általános munkavédelmi előírások	x	x	
A színpadtérre, zenekari árokra vonatkozó balesetvédelmi előírások		x	
A kiszolgáló és üzemi helyiségekre (öltözők, mosdók, pihenők, mellékhelyiségek, műhelyek, táruk és próbatermek) vonatkozó balesetvédelmi előírások			x
A közönségforgalmi terekre és útvonalakra, valamint a nézőtérre vonatkozó baleset- és tűzvédelmi előírások			x
A világítási- és villamos berendezésekre vonatkozó biztonságtechnikai előírások	x		
A színházi munkával összefüggő veszélyes tevékenységek munkavédelmi előírásai		x	
Alsó- és színpadszinti gépezetek (süllyesztők, forgószínpadok, színpadi kocsik) kezelésére, használatára		x	

vonatkozó balesetvédelmi előírások			
A felsőgépezet kezelésére, működtetésére vonatkozó balesetvédelmi előírások	x		
A díszletépítés, -bontás; próbák, előadások és gyorsváltások munka-, baleset-, és tűzvédelmi előírásai		x	
Szúró-, vágó- és lőfegyver kezelésére és tárolására vonatkozó biztonságtechnikai előírások		x	
Pirotechnikai tevékenység, egyéb tűzveszélyes cselekmény tűzvédelme		x	
Artista és kaszkadőr tevékenység balesetvédelmi előírásai		x	
A színpadi díszletelemek kellékek, bútorok szerelésével, bontásával, valamint használatával kapcsolatos munkavédelmi előírások		x	
Az anyag- és kellékmozgatás, -szállítás biztonsági előírásai			x
Elsősegély-nyújtási alapismeretek		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
A munkabiztonság szakmai nyelvezetének, fogalmainak értelmezése	x	x	x
A munkabiztonsági eszközök, felszerelések használata		x	
A munkabiztonsághoz kapcsolódó jelképek értelmezése	x	x	x
Alapvető elsősegély-nyújtási cselekvések		x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Térbeli tájékozódás	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Kapcsolatfenntartó készség	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Helyzetfelismerés		x	
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x

4. Munkavédelmi ismeretek színházi munkaterületeken

18 óra*

4.1. A tantárgy tanításának célja

Felkészítés munka- és balesetvédelmi szempontból a színházi üzem veszélyforrásainak felismerésére, elkerülésére, veszély esetén a megfelelő és elvárhatóan szakszerű viselkedésre, cselekvésre.

A tárgy tanításának célja továbbá, feltárni a színházi üzem működésének sajátosságait, az egyes üzemterületek önálló és összefüggő működésének veszélyforrást jelentő körülményeit, a színházi intézmény biztonságtechnikai feltételrendszerét.

Bemutatni az előadó-művészeti tevékenység munka-, baleset-, tűz és környezetvédelmi előírásait, a veszélyhelyzetek kiküszöbölésének alapismereteit.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik az általános munkavédelmi alapismeretek tantárgyhoz. A színházi üzem sajátos veszélyforrásait tárja fel.

4.3. Témakörök

4.3.1. A színházi üzem veszélyforrásai veszélyhelyzetei, azok elhárítása

9óra

A színházi üzem működésének komplexitása, az egyes elemek (játékterek, nézőterek, közlekedők, kiszolgáló területek stb.) önálló és összefüggő működése.

Az üzemszerű működés egyes területei, helyszínei, helyiségei, berendezései, személyi és tárgyi feltételrendszere. A működés folyamatának általános biztonságtechnikai feltételrendszere, jellemzői, veszélyforrásai.

A színházi üzem, azon belül a játékterek komplex működése, a különböző egységek (díszletmozgatási berendezések, apparátus, világítástechnikai eszközök, apparátus stb.). működéséből fakadó veszélyhelyzetek, azok kiküszöbölése, elhárítása.

A világítási- és villamos berendezésekre vonatkozó biztonságtechnikai előírások.

Az előadói tevékenység általános munka-, baleset-, tűz- és környezetvédelmi előírásainak betartása veszélyhelyzetekben.

Az előadói tevékenység biztonságtechnikai feltételrendszere, a veszélyhelyzetek kiküszöbölésének alapismeretei a színházi üzem egészére vonatkozóan.

Az alkalmazható segédeszközök használatának módja.

4.3.2. A színpadi tevékenység balesetvédelmi előírásai

5 óra

A színpadi játéktér tárgyi környezete, berendezéseinek, gépezeteinek működésére, működtetésére vonatkozó alapismeretek.

A színpadtérre, zenekari árokra vonatkozó balesetvédelmi előírások.

Az előadói tevékenység tárgyi eszközrendszerének (díszlet, bútor, kellék) mozgatásából, mozgásából fakadó veszélyhelyzetek.

A színpadi előadói tevékenység során alkalmazásra kerülő balesetvédelmi előírások.

Szűrő-, vágó- és lőfegyver kezelésére és tárolására vonatkozó biztonságtechnikai előírások.

Pirotechnikai tevékenység, egyéb tűzveszélyes cselekmény tűzvédelme.

Artista és kaszkadőr tevékenység balesetvédelmi előírásai.

A színpadi díszletelemek kellékek, bútorok szerelésével, bontásával, valamint használatával kapcsolatos munkavédelmi előírások.

Alsó- és színpadszinti gépezetek (süllyesztők, forgószínpadok, színpadi kocsik) kezelésére, használatára vonatkozó balesetvédelmi előírások.

A balesetek elhárításának eljárásai.

A bekövetkezett balesetekkel kapcsolatos elsősegély-nyújtási eljárások elmélete és gyakorlati kivitelezésének alapismeretei.

4.3.3. A színházi üzem kiszolgáló területeinek veszélyforrásai, helyzetei, balesetvédelmi előírásai

4óra

A színházi üzem kiszolgáló helyszínei, helységei (tárak, raktárok) eszközei. A kiszolgáló munkafolyamatok biztonságtechnikai előírásai, a munkafolyamatok során tapasztalható veszélyhelyzetek.

Az előadó tevékenység és a kiszolgáló tevékenységek érintkezési pontjai. A kiszolgáló tevékenységek biztonságtechnikai alapszabályai.

A kiszolgáló és üzemi helyiségekre (öltözők, mosdók, pihenők, mellékhelyiségek, műhelyek, táruk és próbatermek) vonatkozó balesetvédelmi előírások.

A közönségforgalmi terekre és útvonalakra, valamint a nézőtérre vonatkozó baleset- és tűzvédelmi előírások.

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A képzés fontos eleme a szemléltetés, amelynek célszerű helyszíne a működésében megfigyelt színházi üzem.

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1	magyarázat			x	Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	szemléltetés		x	x	Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
1.5.	projekt			x	
1.6.	házi feladat			x	

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése			x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
3.	Képi információk körében				
3.1.	Információs ábra, rajz értelmezése			x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Utólagos szóbeli beszámoló			x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján			x	
7.	Üzemeltetési tevékenységek körében				
7.1.	Géprendszer megfigyelése adott			x	

	szempontok alapján				
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése			x	Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10616-12 azonosító számú

Színpadi és filmszínészi alakítás
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10616-12 azonosító számú Színpadi és filmszínészi alakítás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Színészmesterség gyakorlata						Vers- és prózamondás gyakorlata					
	Szöveg nélküli és szöveges helyzetgyakorlatok, etűdök	Zenés helyzetgyakorlatok, etűdök	Különböző hangulatú, egyszerű szerkezetű jelenetek előadása színdarabokból	Kötött szövegű, verses drámarészletek előadása, színpadi stilizáció	Lélektani ábrázolás megjelenítése különböző stílusú drámarészletek előadásával	Kamera előtti, filmszínészi játék	Egyszerű szerkezetű, hangulat- és tájfestő lírai és prózai művek elemzése és előadása	Összetett szerkezetű, különböző verselésű lírai művek elemzése és előadása	Párbeszédes szerkezetű és prózai szövegek előadása	Balladák előadása	Modern lírai és prózai művek elemzése és előadása	Dramái szövegek, monológok előadása
FELADATOK												
Felkészültsége és tudása szerint maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (pl. vendéjáték, tájelőadás, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt					x	x						x
A kijelölt színpadi- és kamerapróbákon a próbarendnek megfelelően, alkotó módon közreműködik					x	x						
A kijelölt olvasópróbán a színpadi vagy filmalkotás szövegkompozíciójáról és a játéktér kereteit illetően ismereteket gyűjt					x	x						x
A kijelölt elemző, asztali próbákon értelmezi és elemzi szerepe szövegét, jeleneteinek kommunikációs helyzetét		x	x	x								x

A rendelkező próbák során a rendezői utasítások betartásával, szerepépítési technikáinak alkalmazásával szerepet alkot				x	x							
Szöveget tanul, értelmez, szövegeit szituációba helyezi			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Artikulációs készségét, beszédtechnikáját, verbális kifejezőerejét tudatosan alkalmazva megfelelő ritmusban, értelmileg tagoltan megformálja a szerep szövegeleseit			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Improvizációs gyakorlatokkal, érzelmi emlékezete és fantáziája segítségével kialakítja a szerep lélektani karakterét	x	x	x	x	x	x						
A táncpróbák koreográfiát tanul, rögzít												
Az énekpróbákon dalt tanul, rögzít												
A mozgáspróbákon színpadi mozgást tanul be, rögzít												
Kiírás szerinti ruha- és cipőpróbán vesz részt				x	x	x						
Az emlékpróbák során szövegét, ének-, táncszámát, mozgását a rendezői utasítás szerint a játéktérnek megfelelő scenikai szituációba helyezi				x	x	x						
Az összpróbák során alakítását összehangolja a díszlet, a fény- és hangtechnika, a jelmez és kellék, valamint a partnerek meghatározottságaival				x	x	x						
A megformált alakítását a főpróbák során kontrollálja				x	x	x						
A felújító- és részpróbákon, idegen helyszín esetén, bejárópróbán vesz részt				x	x							
A színpadi, filmszínészi alakításhoz szükséges alkotó állapotot hoz létre				x	x	x						
Megteremti a színpadra lépés, a filmfelvétel fizikai feltételeit: bemelegít, mozgást és táncot próbál, beénekel				x	x	x						

Megteremti a színpadra lépés, filmfelvétel szellemi feltételeit: dikciót és akciót memorizál, koncentrálni				x	x	x				x	x	x
Jelenetét felkészülten várja, pontosan kezdi				x	x	x				x	x	x
Álhajat, maszkot készít a fodrász segítségével				x	x	x						
Sminkel, arcot, testet fest				x	x	x						
Színpadi jelmezt, fellépő ruhát ölt az öltöztető segítségével				x	x	x						
Alakítását a próbafolyamat során kiérlelt esztétikai formában, meghatározott játéktípusban, és tárgyi keretek közt (díszlet, kellék) létrehozza az előadás, a filmfelvétel során				x	x	x						
A rendezői utasítások alapján megformált alakot megfelelő intenzitással és hitelességgel megjeleníti				x	x	x						x
Kapcsolatot tart partnereivel, a színházi és filmes munkatársakkal				x	x	x						
Rögtönzéssel áthidalja a váratlan nehézségeket				x	x							
Alakításával szolgálja az előadás értékalakzatának közvetítését				x	x	x				x	x	x
Kellékeit, jelmezt, egyéb eszközeit a tárukba visszaszolgáltatja, lesminkel				x	x	x						
Szabadtéri, alkalmi produkciók színészi feladatait látja el				x	x							
Meghallgatáson, castingon vesz részt						x						
SZAKMAI ISMERETEK												
Színház- és filmelméleti alapfogalmak												
Dramaturgiai fogalmak, műelemzési szempontok				x	x					x	x	x
A dráma- és színháztörténet jelentős korszakai												
A művelődéstörténet színházművészeti vonatkozásai												
A művészet-, jelmez- és viselettörténet jelentős korszakai, a korstílusok jellemzői												

Az esztétika alapfogalmai													
A filmtörténeti, filmesztétikai alapfogalmak													
A színészyakorlat, színészmesterség módszerei, típusai	x	x	x	x	x								
Mozgóképes színészyakorlat						x							
A művészi, előadói beszéd szabályai, a színpadi kifejezőerő fokozásának technikái							x	x	x	x	x	x	x
A zenés színészmesterség eszköztárának alkalmazása													
A színpadi beszédtechnika szabályai, technikái, alkalmazásuk				x	x	x					x	x	x
A színpadi hangképzés és daléneklés módszertana, technikája													
A színpadi mozgás, kontaktmozgás, gesztusnyelv													
A pantomim kifejezés alaptechnikái													
A színpadi akrobatika, a vívás alaptechnikái													
A színpadi tánc műfajainak, típusainak alapismeretei													
A balett-tánc technikájának alapismeretei													
Színpadtechnika, szcenika				x	x								
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Előadói beszédképesség	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Előadói énekképesség													
Szövegértés, szövegelemzés			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Komplex eszközhasználati képességek, készségek			x	x	x								
Előadói mozgásképesség													
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Külső megjelenés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x					x	x	x	x	x	x	x

Elhivatottság, elkötelezettség				x	x								
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Adekvát metakommunikáció													
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x							
Interperszonális rugalmasság			x	x	x	x							
MÓDSZER KOMPETENCIÁK													
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x					x	x	x	x	x	x	x
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x

10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata							Ének- és hangképzés egyéni gyakorlata					
	Lazító, légző és koncentrációs gyakorlatok	A hangadás: zönggyakorlatok, hangerő, hangmagasság	Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok	Ritmus-, tempógyakorlatok	A hanglejtés, hangsúly, hangszín gyakorlatai	Nonverbális kifejező eszközök	Légzéstechnika	Hangadás, skála-gyakorlatok	Népdalok, népdalfeldolgozások, virágénekek előadása	Sanzonok, táncdalok, duettek előadása	Dramatikus szerkezetű szanzonok, kuplék előadása	Musicalrészletek előadása	
FELADATOK													
Felkészültsége és tudása szerint maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (pl. vendégszínház, tájéltetés, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt													
A kijelölt színpadi- és kamerapróbákban a próbarendnek megfelelően, alkotó módon közreműködik													
A kijelölt olvasópróbán a színpadi vagy filmalkotás szövegkompozíciójáról és a játéktér kereteit illetően ismereteket gyűjt													
A kijelölt elemző, asztali próbákban értelmezi és elemzi szerepe szövegét, jeleneteinek kommunikációs helyzetét													
A rendelkező próbák során a rendezői utasítások betartásával, szerepépítési technikáinak alkalmazásával szerepet alkot													
Szöveget tanul, értelmez, szövegeit szituációba helyezi													
Artikulációs készségét, beszédtechnikáját, verbális kifejezőerejét tudatosan alkalmazva megfelelő ritmusban, értelmileg tagoltan megformálja a szerep szövegeleit													

Improvizációs gyakorlatokkal, érzelmi emlékezete és fantáziája segítségével kialakítja a szerep lélektani karakterét												
A táncpróbákon koreográfiát tanul, rögzít												
Az énekpróbákon dalt tanul, rögzít						x	x	x	x	x	x	
A mozgáspróbákon színpadi mozgást tanul be, rögzít												
Kiírás szerinti ruha- és cipőpróbán vesz részt												
Az emlékpróbák során szövegét, ének-, táncszámát, mozgását a rendezői utasítás szerint a játéktérnek megfelelő szcenikai szituációba helyezi												
Az összpróbák során alakítását összehangolja a díszlet, a fény- és hangtechnika, a jelmez és kellék, valamint a partnerek meghatározottságaival												
A megformált alakítását a főpróbák során kontrollálja												
A felújító- és részpróbákon, idegen helyszín esetén, bejárópróbán vesz részt												
A színpadi, filmszínészi alakításhoz szükséges alkotó állapotot hoz létre												
Megteremti a színpadra lépés, a filmfelvétel fizikai feltételeit: bemelegít, mozgást és táncot próbál, beénekel												
Megteremti a színpadra lépés, filmfelvétel szellemi feltételeit: dikciót és akciót memorizál, koncentrálni												
Jelenetét felkészülten várja, pontosan kezdi												
Álhajat, maszkot készít a fodrász segítségével												
Sminkel, arcot, testet fest												
Színpadi jelmezt, fellépő ruhát ölt az öltöztető segítségével												
Alakítását a próbafolyamat során kiérlelt esztétikai formában, meghatározott játéktílusban, és tárgyi keretek közt (díszlet, kellék) létrehozza az előadás, a filmfelvétel során												
A rendezői utasítások alapján megformált alakot megfelelő intenzitással és hitelességgel megjeleníti												
Kapcsolatot tart partnereivel, a színházi és filmes munkatársakkal												
Rögtönzéssel áthidalja a váratlan nehézségeket												
Alakításával szolgálja az előadás értékalakzatának közvetítését												
Kellékeit, jelmezét egyéb eszközeit a tárukba visszaszolgáltatja, lesminkel												

Szabadtéri, alkalmi produkciók színészi feladatait látja el													
Meghallgatáson, castingon vesz részt													
SZAKMAI ISMERETEK													
Színház- és filmelméleti alapfogalmak													
Dramaturgiai fogalmak, műelemzési szempontok													
A dráma- és színháztörténet jelentős korszakai													
A művelődéstörténet színházművészeti vonatkozásai													
A művészet-, jelmez- és viselettörténet jelentős korszakai, a korstílusok jellemzői													
Az esztétika alapfogalmai													
A filmtörténeti, filmesztétikai alapfogalmak													
A színészgyakorlat, színészmesterség módszerei, típusai													
Mozgóképes színészgyakorlat													
A művészi, előadói beszéd szabályai, a színpadi kifejezőerő fokozásának technikái													
A zenés színészmesterség eszköztárának alkalmazása										x	x	x	
A színpadi beszédtechnika szabályai, technikái, alkalmazásuk	x	x	x	x	x	x							
A színpadi hangképzés és daléneklés módszertana, technikája							x	x	x	x	x	x	x
A színpadi mozgás, kontaktmozgás, gesztusnyelv													
A pantomim kifejezés alaptechnikái													
A színpadi akrobatika, a vívás alaptechnikái													
A színpadi tánc műfajainak, típusainak alapismeretei													
A balett-tánc technikájának alapismeretei													
Színpadtechnika, szcenika													
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Előadói beszédképesség		x	x	x	x	x							
Előadói énekképesség										x	x	x	
Szövegértés, szövegelemzés													

Komplex eszközhasználati képességek, készségek													x
Előadói mozgáskészség													
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Külső megjelenés													
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség													
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Adekvát metakommunikáció	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Interperszonális rugalmasság	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK													
Kreativitás, ötletgazdagság													
Figyelem-összpontosítás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)					x	x			x	x	x	x	x

10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Színpadi mozgás gyakorlata							Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája					
	Színpadi koordinációs gyakorlatok	mozgás-tréning	Testtudat kialakítását célzó technikák	Tánctechnikai tréningek (balett-, jazz tánc)	Kontakt-technikák	Pantomim	Néptánc	Irodalmi műelemzés, poétikai és dramaturgiai ismeretek	Művelődéstörténeti és művészettörténeti korszakok	Jelmez-, viselet-, és divattörténet	A színházművészet elmélete, esztétikája	Egyetemes színháztörténet	Magyar színháztörténet
FELADATOK													
Felkészültsége és tudása szerint maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (pl. vendégjáték, tájelőadás, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt													
A kijelölt színpadi- és kamerapróbákban a próbarendnek megfelelően, alkotó módon közreműködik													
A kijelölt olvasópróbán a színpadi vagy filmalkotás szövegkompozíciójáról és a játéktér kereteit illetően ismereteket gyűjt													
A kijelölt elemző, asztali próbákban értelmezi és elemzi szerepe szövegét, jeleneteinek kommunikációs helyzeteit							x						
A rendelkező próbák során a rendezői utasítások betartásával, szerepépítési technikáinak alkalmazásával szerepet alkot													
Szöveget tanul, értelmez, szövegeit szituációba helyezi													
Artikulációs készségét, beszédtechnikáját, verbális kifejezőerejét tudatosan alkalmazva megfelelő ritmusban, értelmileg tagoltan megformálja a szerep szövegelemeit													

Improvizációs gyakorlatokkal, érzelmi emlékezete és fantáziája segítségével kialakítja a szerep lélektani karakterét													
A táncpróbákon koreográfiát tanul, rögzít	x	x	x	x	x	x							
Az énekpróbákon dalt tanul, rögzít													
A mozgáspróbákon színpadi mozgást tanul be, rögzít	x	x	x	x	x	x							
Kiírás szerinti ruha- és cipőpróbán vesz részt													
Az emléképróbák során szövegét, ének-, táncszámát, mozgását a rendezői utasítás szerint a játéktérnek megfelelő szcenikai szituációba helyezi					x			x					
Az összp próbák során alakítását összehangolja a díszlet, a fény- és hangtechnika, a jelmez és kellék, valamint a partnerek meghatározottságaival													
A megformált alakítását a főpróbák során kontrollálja													
A felújító- és részpróbákon, idegen helyszín esetén, bejárópróbán vesz részt													
A színpadi, filmszínészi alakításhoz szükséges alkotó állapotot hoz létre													
Megteremti a színpadra lépés, a filmfelvétel fizikai feltételeit: bemelegít, mozgást és táncot próbál, beénekel													
Megteremti a színpadra lépés, filmfelvétel szellemi feltételeit: dikciót és akciót memorizál, koncentrálni													
Jelenetét felkészülten várja, pontosan kezdi													
Álhajat, maszkot készít a fodrász segítségével													
Sminkel, arcot, testet fest													
Színpadi jelmezt, fellépő ruhát ölt az öltöztető segítségével													
Alakítását a próba folyamat során kiérlelt esztétikai formában, meghatározott játéktípusban, és tárgyi keretek közt (díszlet, kellék) létrehozza az előadás, a filmfelvétel során													
A rendezői utasítások alapján megformált alakot megfelelő intenzitással és hitelességgel megjeleníti													
Kapcsolatot tart partnereivel, a színházi és filmes munkatársakkal													
Rögtönzéssel áthidalja a váratlan nehézségeket													
Alakításával szolgálja az előadás értékalakzatának közvetítését													
Kellékeit, jelmezét egyéb eszközeit a tárukba visszaszolgáltatja, lesminkel													

Szabadtéri, alkalmi produkciók színészi feladatait látja el													
Meghallgatáson, castingon vesz részt													
SZAKMAI ISMERETEK													
Színház- és filmelméleti alapfogalmak											x		
Dramaturgiai fogalmak, műelemzési szempontok							x						
A dráma- és színháztörténet jelentős korszakai												x	x
A művelődéstörténet színházművészeti vonatkozásai									x				
A művészet-, jelmez- és viselettörténet jelentős korszakai, a korstílusok jellemzői										x			
Az esztétika alapfogalmai							x				x		
A filmtörténeti, filmesztétikai alapfogalmak													
A színészgyakorlat, színészmesterség módszerei, típusai													
Mozgóképes színészgyakorlat													
A művészi, előadói beszéd szabályai, a színpadi kifejezőerő fokozásának technikái													
A zenés színészmesterség eszköztárának alkalmazása													
A színpadi beszédtechnika szabályai, technikái, alkalmazásuk													
A színpadi hangképzés és daléneklés módszertana, technikája													
A színpadi mozgás, kontaktmozgás, gesztusnyelv	x	x	x	x									
A pantomim kifejezés alaptechnikái						x							
A színpadi akrobatika, a vívás alaptechnikái					x								
A színpadi tánc műfajainak, típusainak alapismeretei			x	x									
A balett-tánc technikájának alapismeretei				x									
Színpadtechnika, szcenika											x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Előadói beszédképesség													
Előadói énekképesség													
Szövegértés, szövegelemzés							x	x	x	x	x	x	x

Komplex eszközhasználati képességek, készségek													
Előadói mozgáskészség	x	x	x	x	x	x							
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Külső megjelenés													
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség				x	x	x							
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Adekvát metakommunikáció			x	x									
Irányíthatóság	x	x	x	x	x	x							
Interperszonális rugalmasság													
MÓDSZER KOMPETENCIÁK													
Kreativitás, ötletgazdagság					x			x					
Figyelem-összpontosítás				x	x	x							
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)				x		x	x	x	x	x	x	x	x

10616-12 Színpadi és filmszínészi alakítás	Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája					
	Egyetemes drámatörténet	Magyar drámatörténet	A színművészet vonatkozásai	A színművészet pszichológiai vonatkozásai	Filmelmélet, filmesztétika	Egyetemes és magyar filmtörténet
FELADATOK						
Felkészültsége és tudása szerint maradéktalanul ellátja a rábízott színházi, filmszínészi próbafeladatokat belső (színház, stúdió) és külső (pl. vendégjáték, tájelőadás, alkalmi játéktér stb.) helyszínen egyaránt				x		
A kijelölt színpadi- és kamerapróbákban a próbarendnek megfelelően, alkotó módon közreműködik		x	x			
A kijelölt olvasópróbán a színpadi vagy filmalkotás szövegkompozíciójáról és a játéktér kereteit illetően ismereteket gyűjt						
A kijelölt elemző, asztali próbákban értelmezi és elemzi szerepe szövegét, jeleneteinek kommunikációs helyzetét						
A rendelkező próbák során a rendezői utasítások betartásával, szerepépítési technikáinak alkalmazásával szerepet alkot						
Szöveget tanul, értelmez, szövegeit szituációba helyezi						
Artikulációs készségét, beszédtechnikáját, verbális kifejezőerejét tudatosan alkalmazva megfelelő ritmusban, értelmileg tagoltan megformálja a szerep szövegeleit						
Improvizációs gyakorlatokkal, érzelmi emlékezete és fantáziája segítségével kialakítja a szerep lélektani karakterét						
A táncpróbákban koreográfiát tanul, rögzít						
Az énekpróbákban dalt tanul, rögzít						
A mozgáspróbákban színpadi mozgást tanul be, rögzít						
Kiírás szerinti ruha- és cipőpróbán vesz részt						
Az emlékpróbák során szövegét, ének-, táncszámát, mozgását a rendezői utasítás szerint a játéktérnek megfelelő scenikai szituációba helyezi						
Az összpróbák során alakítását összehangolja a díszlet, a fény- és hangtechnika, a jelmez és kellék, valamint a partnerek meghatározottságaival						

A megformált alakítását a főpróbák során kontrollálja						
A felújító- és részpróbakon, idegen helyszínen esetén, bejárópróbán vesz részt						
A színpadi, filmszínészi alakításhoz szükséges alkotó állapotot hoz létre			x	x		
Megteremti a színpadra lépés, a filmfelvétel fizikai feltételeit: bemelegít, mozgást és táncot próbál, beénekel						
Megteremti a színpadra lépés, filmfelvétel szellemi feltételeit: dikciót és akciót memorizál, koncentrálni			x	x		
Jelenetét felkészülten várja, pontosan kezdi						
Álhajat, maszkot készít a fodrász segítségével						
Sminkel, arcot, testet fest						
Színpadi jelmezt, fellépő ruhát ölt az öltöztető segítségével						
Alakítását a próbafolyamat során kiértékelte esztétikai formában, meghatározott játéktípusban, és tárgyi keretek között (díszlet, kellék) létrehozta az előadás, a filmfelvétel során						
A rendezői utasítások alapján megformált alakot megfelelő intenzitással és hitelességgel megjeleníti			x	x		
Kapcsolatot tart partnereivel, a színházi és filmes munkatársakkal			x	x		
Rögtönzéssel áthidalja a váratlan nehézségeket				x		
Alakításával szolgálja az előadás értékalkazatának közvetítését			x			
Kellékeit, jelmezeit egyéb eszközeit a tárukba visszaszolgáltatja, lesminkel			x			
Szabadtéri, alkalmi produkciók színészi feladatait látja el						
Meghallgatáson, castingon vesz részt				x		
SZAKMAI ISMERETEK						
Színház- és filmelméleti alapfogalmak					x	x
Dramaturgiai fogalmak, műelemzési szempontok	x	x				
A dráma- és színháztörténet jelentős korszakai	x	x				
A művelődéstörténet színházművészeti vonatkozásai						
A művészet-, jelmez- és viselettörténet jelentős korszakai, a korstílusok jellemzői						
Az esztétika alapfogalmai						
A filmtörténeti, filmesztétikai alapfogalmak					x	x
A színészgyakorlat, színészmesterség módszerei, típusai						
Mozgóképes színészgyakorlat						
A művészi, előadói beszéd szabályai, a színpadi kifejezőerő fokozásának technikái						

A zenés színészmesterség eszköztárának alkalmazása						
A színpadi beszédtechnika szabályai, technikái, alkalmazásuk						
A színpadi hangképzés és daléneklés módszertana, technikája						
A színpadi mozgás, kontaktmozgás, gesztusnyelv						
A pantomim kifejezés alapternikái						
A színpadi akrobatika, a vívás alapternikái						
A színpadi tánc műfajainak, típusainak alapismeretei						
A balett-tánc technikájának alapismeretei						
Színpadtechnika, szcenika						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Előadói beszédképesség						
Előadói énekképesség						
Szövegértés, szövegelemzés	x	x				
Komplex eszközhasználati képességek, készségek						
Előadói mozgásképesség						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Külső megjelenés						
Fejlődőképesség, önfejlesztés			x	x		
Elhivatottság, elkötelezettség			x	x		
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Adekvát metakommunikáció						
Irányíthatóság						
Interperszonális rugalmasság						
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Kreativitás, ötletgazdagság						
Figyelem-összpontosítás						
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x	x	x	x	x

5. Színészmesterség gyakorlata

608 óra*

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

5.1. A tantárgy tanításának célja

Kialakítani és fejleszteni a színpadi és filmes színészi tevékenységhez szükséges előadói készségeket, technikai adottságokat és ismereteket, koncentráló és kontrolláló képességeket.

Feltárni a színészi munka belső alapjait (önismeret, empátia, kreativitás, koncentrálóképeség), a szerepelemzési és -építési technikákat.

Képessé tenni a növendéket színészi helyzetgyakorlatok improvizálására, a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozására, drámarészletek magas színvonalú megjelenítésére, színpadi kapcsolat megteremtésére, a színpadi szerep megformálására, hiteles megjelenítésére, a színpad és film szerepépítési technikáinak önálló alkalmazására. Stílusismerete és technikai felkészültsége alapján a kapott szerep önálló kidolgozására, a színpadi alak jellemfejlődésének, érzéseinek, indulatainak, lelkiállapot-változásainak kifejezésére.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A *Színészmesterség gyakorlata* tantárgy alapvető didaktikai feladata a képzést lezáró komplex szakmai gyakorlati vizsgafeladat megvalósítása, ezért koordinációs szerepe van a többi gyakorlati tárgy (*Vers- és prózamondás gyakorlata, beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata, ének- és hangképzés egyéni gyakorlata, Színpadi mozgás gyakorlata*) konkrét tananyagelemeinek, didaktikai célrendszerének meghatározásakor – a 14. osztályban fokozottan -, összegző szerepe azok eredményeinek felhasználásakor. A szerepfeladatok szövegelemeinek elemzésekor, a játékstílusok kialakításakor felhasználja a *színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája* tantárgy során elsajátítottakat.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szöveg nélküli és szöveges helyzetgyakorlatok, etűdök

72óra

A színészi ábrázolás alapkérdései.

Relaxáció, koncentráció gyakorlatai.

Érzetek felidézésének gyakorlatai.

Érzelmek felidézésének gyakorlatai.

Szöveges vagy szöveg nélküli helyzetgyakorlatok:

Helyzetgyakorlatok alkotása saját élményanyagból.

Helyzetgyakorlatok alkotása egy megadott mondat, ill. szövegtöredék szituációba helyezésével.

Konfliktus köré szerkesztett helyzetgyakorlatok alkotása.

A színpadi jelenlét, a személyiség, egy-egy adott szerep megjelenítésének kérdései.

Szöveg, gesztus összehangolása, a szó és a cselekmény egymáshoz illesztése.

Színpadi kapcsolatteremtés.

Színpadi, színészi dramaturgia, választás és cselekvés.

Váltások a színészi játékban.
Cselekvés és állapot kifejezése.
Tárgyi eszközök (kellék és bútor) használata.
Színészi belső és külső technika és felkészülés.
A helyzetgyakorlatok pontosítása, bemutatása.

5.3.2. Zenés helyzetgyakorlatok, etűdök

72óra

Kreativitás és fantáziai szerepe a színészi alkotásban.
Naturális és stilizált játékmód.
Adott zeneművekre (rigmus, népdal, műdal) készített helyzetgyakorlatok.
Próbatechnikák.
Színpadi ritmus és tempó.
Zenei ritmus és tempó.
Hangkeltés a színpadon.
A színpadi zene típusai, azok alkalmazása.
A helyzetgyakorlatok pontosítása, bemutatása.

5.3.3. Különböző hangulatú, egyszerű szerkezetű jelenetek előadása színdarabokból

72óra

Néhány szereplős, egyszerű helyzetű, realiztikus játéktípusú jelenetek színpadra állítása (ajánlható a naturalista stílusú drámarészlet pl.: Barta Lajos, Bródy Sándor, Molnár Ferenc, E. Albee, Ö. von Horváth, A. Miller, E. O'Neill, J. P. Sartre, A. Strindberg, T. Williams szövegei).
Az írói szövegben lévő gondolatok érzések kifejezése színészi eszközökkel.
Naturalista játéktípus, valóságosság és illusztráció.
Valóságos ábrázolásra törekvő színészpédagógiai rendszerek, módszerek (K. Sz. Sztanyiszlavszkij, M. Csehov, L. Jouvet, L. Strasberg, Várkonyi Zoltán) alapelvei.
Színpadi jelenet dramaturgiája.
Színpadi kapcsolatrendszerek.
Az együttes játék kialakítása.
Tárgyi eszközök (kellék és bútor) használata.
Felkészülés a szerepalkotásra.
Felkészülés az előadásra.

5.3.4. Kötött szövegű, verses drámarészletek előadása, színpadi stilizáció

128óra

A színpadi stilizáció.
Stilizált szöveg és valóságos játékmód.
Önállóság és kreativitás a próbák során.
Színpadi jelenet dramaturgiája, jelenetek összefűzése.
A próbafolyamat egyes szakaszaira jellemző színészi feladatok, próbatechnikák.
A mesterségbeli alapok ismereteinek, elemeinek, technikáinak együttes alkalmazása a színházi próbafolyamat során.

Az alkotó állapothoz szükséges koncentrációs gyakorlatok, technikák alkalmazása kötött szövegű drámarészletek próbafolyamata és az előadása során. Pszichikai, fizikai sajátosságok, feltételek.

A színészmesterség alapismereteinek bemutatása kötött szövegű drámarészletek segítségével.

A színészi eszközrendszer (beszéd, ének, mozgás, tánc) rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált alkalmazása és működtetése verses drámarészletek előadása során.

A beszédtechnikai felkészülés technikai eszköztára.

Kapcsolat kialakítása a közönséggel a színházművészet esztétikai és etikai normái szerint.

Ajánlott szerzők: Szophoklész, Euripidész, Plautus, W. Shakespeare, Lope de Vega, Calderon de la Barca, J. P. Corneille, Racine, Molière, F. Schiller, Katona József, Vörösmarty Mihály, Madách Imre.

5.3.5. Lélektani ábrázolás megjelenítése különböző stílusú drámarészletek előadásával

144 óra

Összetett érzet és érzelem felidéző gyakorlatok.

Az érzelmi emlékezet működtetése.

Instrukció befogadása, értelmezése, rögzítése, végrehajtása.

A próbafolyamat egyes szakaszaira jellemző színészi feladatok, próbatechnikák.

A mesterségbeli alapok ismereteinek, elemeinek, technikáinak együttes alkalmazása a színházi próbafolyamat során.

Az alakítás gyakorlati és elméleti eszközrendszerének komplex felhasználása, hatáselemmé alakítása a próbafolyamat során.

Helyzet- és improvizációs gyakorlatok a próbák során, a színpadi kapcsolatrendszer kialakítása.

Szereptanulás.

Szerepépítési, karakterformálási alapismeretek beépítése a szerepépítés folyamatába.

A szerepépítés technikái.

A színpadi előadás elkészítésének munkarendje.

Az alkotó állapothoz szükséges koncentrációs gyakorlatok, technikák alkalmazása a próbafolyamat és az előadások során. Pszichikai, fizikai sajátosságok, feltételek.

A színészmesterség alapismereteinek bemutatása az előadás egyéb tényezőinek, alkotóinak (szcenikai keret, partnerek, munkatársak) meghatározottságai között.

A beszédtechnikai felkészülés technikai eszköztára.

Az ábrázolt alak külső megjelenítésének esztétikuma.

A színészi eszközrendszer (beszéd, ének, mozgás, tánc) rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált alkalmazása és működtetése.

Kapcsolat kialakítása a közönséggel a színházművészet esztétikai és etikai normái szerint.

Ajánlott szerzők: W. Shakespeare, A. P. Csehov valamint Barta Lajos, Bródy Sándor, Heltai Jenő, Sarkadi Imre, E. Albee, H. Ibsen, Ö. von Horváth, F. G. Lorca, A. Miller, E. O'Neill, J. P. Sartre, A. Strindberg, T. Williams szövegei.

5.3.6. Kamera előtti, filmszínészi játék

48 óra

A színház és a filmkészítés, -gyártás szervezeti felépítésének különbségei és működése.

A film létrehozásában közreműködő szakemberek, szakmák.

A filmforgatás fázisai, technológiája. A film esztétikai eszközrendszerének komplexitása.

A produkálás és reprodukálás technikái a filmszínészi alkotásban.

A filmfelvétel technikai sajátosságai. A filmszínészi alkotás időkeretei.

A kamera előtti játék pszichikai jellemzői.

Az alakítás kamera előtt történő megteremtésének módszerei, technikai sajátosságai.

A színészi alkotás a filmalkotás egyéb tényezőinek, alkotóinak (szcenikai keret, partnerek, munkatársak) meghatározottságai között. A szakmai eszköz- és etikai normarendszer.

A színészi eszközrendszer (beszéd, ének, mozgás, tánc) rendezői instrukcióknak megfelelő, komponált alkalmazása és működtetése a kamera előtti játéokban.

A film stílusának, műfajának, hangulatának, esztétikai jellegének színészi kifejezése.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Színházterem

Színházi próbatermek (minimum 100 nm²)

Filmstúdió

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
1.4.	vita	x			
1.5.	szemléltetés	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színházterem Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
1.6.	projekt			x	
1.7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
1.8.	szimuláció	x	x	x	

1.9.	szerepjáték	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
1.10.	házi feladat	x	x	x	
1.11.	instruálás, közvetlen irányítás	x	x	x	tantermek Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		Színpadi, filmes

	irányítással				díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
4.3	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések. Színpadi, filmes jelmezek, maszkok
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések. Színpadi, filmes jelmezek, maszkok
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések. Színpadi, filmes jelmezek, maszkok

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja szövegértelmezési, elemzési stratégiák bemutatása, fejlesztése, valamint a szépirodalmi verses, prózai és párbeszédes formájú szövegek tagolt, árnyalt és kifejező előadásának elméleti és technikai megalapozása.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés egészét tekintve kölcsönhatásban áll a *Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata* tantárggyal, alakítja és felhasználja annak szakmai tartalmait. A szövegelemek elemzésekor felhasználja *Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája* tantárgy valamint a középiskolai oktatás *Magyar nyelv és irodalom* tantárgya során elsajátítottakat.

6.3. Témakörök

6.3.1. Egyszerű szerkezetű, hangulat- és tájfestő lírai és prózai művek elemzése és előadása

36óra

A szövegtartalom és a színészi kifejezés összefüggései.

Az értelmezés jelentősége.

Szövegelemzési, verselemzési, poétikai, verstani ismeretek és azok alkalmazása az előadásanyag szöveges elemeinek feldolgozása során.

A szövegtartalom kifejezésének előadás-technikai alapismeretei.

A kifejezés beszédtechnikai ismeretei.

Gondolati ívek a szövegben.

A szöveg akusztikai formájának kialakítása.

Elsősorban a romantikus és a múlt századi magyar líra egyes szám első személyben írott, a hang adottságoknak megfelelő, magas irodalmi értékű darabjainak előadása.

Ajánlott szerzők: Petőfi Sándor, Arany János, Vörösmarty Mihály, Ady Endre, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső.

6.3.2. Összetett szerkezetű, különböző verselésű lírai művek elemzése és előadása

36 óra

Beszédbátortalanság, beszédhallás, beszédtechnika, beszédművelés fogalmai.

Fonetika, foniátria, fonológia, logopédia fogalmai.

Kommunikáció, lámpaláz, modorosság fogalmai.

Verselési hagyományok, formák és típusok a magyar lírában.

A központosítás akusztikus megjelenítése.

Az írásjelek szerepe az előadás akusztikus megformálásában.

Összetett szerkezetű, epikus, elbeszélő költemények elemzése és előadása.

Ajánlott szerzők: Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Kölcsey Ferenc, Petőfi Sándor, Arany János, Vörösmarty Mihály, Ady Endre, Babits Mihály, Juhász Gyula,

Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Nagy László valamint kortárs költők.

6.3.3. Párbeszédes szerkezetű és prózai szövegek előadása **72 óra**

Drámai, verses, prózai szövegek elemzése, értelmezése, rögzítése.

Különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmainak kifejezése a színpadi beszéd eszközrendszerével.

Helyzet-, szöveg-, szerepelemzési technikák alkalmazása az alakítás szövegelemeinek előadásában.

A beszédtechnikai ismeretek alkalmazása a színpadi beszéd kialakításában.

Árnyalt stílusú, humoros prózai művek előadása. Ajánlott szövegek: Nagy Lajos (Képtelen természetrajz) Karinthy Frigyes (Karcolatok, Humoreszkek, Tanár Úr kérem c. kötet egyes darabjai.).

Árnyalt stílusú, egyszerű dramaturgiájú jelenetek előadása. Ajánlott szerzők: Bródy Sándor, Barta Lajos, Móricz Zsigmond, Németh László, Heltai Jenő, Molnár Ferenc, Szép Ernő, Tamási Áron valamint kortárs szerzők.

6.3.4. Balladák előadása **40 óra**

Népi és műballadák feldolgozása.

Elbeszélő és párbeszédes szövegtípusok előadása.

A romantikus műballada típusai, alkotói.

A központozás akusztikus megjelenítése.

Az írásjelek szerepe az előadás akusztikus megformálásában.

A magyar irodalmi köznyelv összegzése, Arany János (pl. Ráchel siralma, Vörös Rébék, Tengeri hántás, Tetemrehívás, Hídavatás, Ágnes asszony, V. László, Zách Klára).

6.3.5. Modern lírai és prózai művek elemzése és előadása **40 óra**

Szövegelemzési, verselemzési, poétikai, verstani ismeretek és azok alkalmazása a modern lírai és prózai szövegek feldolgozása során.

Az elmúlt fél évszázad jellemző verstípusai, nyelvi gondolkodása.

F. M. Alexander tényfeltáró technikájának alapismeretei.

Rodenburg és Woodhouse metódusának jellemzői.

Az orosz iskola jellemzői.

A központozás akusztikus megjelenítése.

Az írásjelek szerepe az előadás akusztikus megformálásában.

Típushibák a színpadi megszólaláskor.

A pódium esztétikája.

Különböző verstípusok előadása.

A kortárs - vallomásos tematikájú - irodalom szövegtartalmainak kifejezése.

6.3.6. Drámai szövegek, monológok előadása

48 óra

A szöveg rögzítésének módszerei.

Tagolás és váltások a színpadi beszédben.

A monológ felépítése.

Párbeszéd színpadi előadása.

Az irodalmi nyelv törvényszerűségeit követő előbeszéd alkotása.

A különböző korok jellegzetes beszédstílusainak alkalmazása.

Drámai szövegek, beszédigényes, vallomásos tematikájú jelenetek, monológok előadása.

Ajánlott szerzők: Katona József, Madách Imre, Vörösmarty Mihály, B. Brecht, A. P. Csehov, Ny. Gogol, M.Gorkij, G. Hauptmann, H. Ibsen, W. Shakespeare, G.B. Shaw, A. Strindberg, valamint kortárs szerzők.

6.4. A képzés javasolt helyszíne.(ajánlás)

Színházterem.

Színházi próbatermek (minimum 100 nm²), tantermek.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	megbeszélés	x	x	x	
14.	vita	x			
1.5.	szemléltetés	x	x	x	
1.6.	projekt			x	
1.7.	kooperatív tanulás	x	x	x	
1.8.	szimuláció				
1.9.	szerepjáték	x	x	x	
1.10.	házi feladat	x	x	x	
1.11.	instruálás, közvetlen irányítás	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata

204 óra*

7.1. A tantárgy tanításának célja

Beszédelemzési módszerek, fejlesztő, javító, szinten tartó gyakorlatok ismertetése. A hallási figyelem, és a beszédszervek tudatos használatának kialakítása, fejlesztése. A légzés, lazítás, koncentráció gyakorlatainak bemutatása, elsajátítása.

A tantárgy tanításának célja továbbá elmélyíteni a színpadi középhang kialakításának és helyes használatának ismereteit. Bemutatni a hangzó- és artikulációs gyakorlatokat, a hangerő- és hangszíngyakorlatokat, a főbb kifejező eszközök: beszédtempó, hangerő, hangsúly, hangletetés, szünet alkalmazását, a hangsúlyszabályokat és hangletetés kifejező használatát.

Elősegíteni a különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmainak kifejezését.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A *Beszédtechnika csoportos és egyéni gyakorlata* tantárgy a képzés egészét tekintve kölcsönhatásban áll a *Színészmesterség gyakorlata*, valamint *Vers- és prózamondás gyakorlata* tantárggyal, segíti a komplex szakmai vizsgafeladatok színvonalas megvalósulását. A szövegelemek elemzésekor felhasználja a *Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája* tantárgy során elsajátítottakat

7.3. Témakörök

7.3.1. Lazító, légző és koncentrációs gyakorlatok

40 óra

A beszédéről.

A hallás.

Beszédképzés, anatómiai alapismeretek.

Lazító gyakorlatok:

testrészenkénti lazítás,

teljes ellazítás,

a légzés megfigyelése, tanulmányozása relaxálás közben, lazítás fekvő, ülve, állva, tónusszabályozó gyakorlatok (feszítés, lazítás) az egész testen majd testtájanként,

lazítás a beszédtechnikai gyakorlatok végzése közben,

a test tónusállapotának kontrollálása és szabályozása beszédgyakorlatok közben, belső relaxálás.

A légzőszervek, a légzés.

A beszédlégzés tudatosítása gyakorlatok során.

Légzőgyakorlatok:

az élettani és a beszédlégzés különbségei,

rekeszlégzés,
légzőgyakorlatok mechanikusan mondható szövegekkel,
légzőgyakorlatok népdalokkal, gyermekversekkel,
tudatos tagolás a légzéssel a produktív és a reprodukzív beszédben,
információ átadása a különböző légzésmódokban.

7.3.2. A hangadás: zöngegyakorlatok, hangerő, hangmagasság

52 óra

A hangadás.

Hanggyakorlatok:

a mellkasi és a szükséges szájteri rezonancia megerősítése m hanggal,
rezonancia gyakorlatok magánhangzókkal,
a kemény és a lágy hangindítás gyakorlatai,
a középhang beállítása és megerősítése,
hangringató gyakorlatok a fölösleges izomfeszültségek oldására,
szöveges hanggyakorlatok (gyermekversek, mondókák).

A hang magasságának változtatása (skálázás), a középhangsáv szélesítése.

Hangerőgyakorlatok a suttogástól az erőlködés mentes fokozásig.

Hangszíngyakorlatok, a kemény és a lágy hangvétel.

Hangadási módok megfigyelése: az elől szóló középhang megerősítése.

Változatok a hangadásban (hátról szóló, préselt, öblösített, levegős és fejhang.
szöveges hangerőgyakorlatok, a fokozás és csillapítás, szöveges hangmagasság
gyakorlatok, a középhangsáv szélesítése a magas és a mély hangok felé.).

Szöveges középhang gyakorlatok: erőteljes hangvétel, lágy hangvétel,

szöveges hangmagasság gyakorlatok,

szöveges dinamikai gyakorlatok,

összetett gyakorlatok a fokozás, váltás, a hangszín és a hanglejtés tudatos
alkalmazására.

7.3.3. Artikulációs és hangzójavító gyakorlatok2

42 óra

Az artikuláció

szöveg nélküli gyakorlatok (ciklikus hangsorok) a beszédszervek mozgásának
ügyesítésére:

magánhangzó gyakorlatok,

mássalhangzó gyakorlatok,

artikulációs módok tanulmányozása,

szöveges magánhangzó gyakorlatok,

pergetett szövegmondás hibátlan artikulációval,

szöveges gyakorlatok mozgás, fizikai terhelés közben,

szöveges gyakorlatok megosztott figyelemmel,

a hibátlan artikulációjú pergetett szövegmondás begyakorlása,

a suttogó beszéd intenzitásának növelése szöveges gyakorlatokban,

a kiejtés változatai a főbb tájszólásokban.

7.3.4. Ritmus-, tempógyakorlatok

34 óra

A szótagok időtartamának meghatározása.

Ritmus, tempó:

ritmusgyakorlatok,

csoportos ritmusgyakorlatok (kórus).

7.3.5. A hanglejtés, hangsúly, hangszín gyakorlatai

28 óra

A hangsúlyozás alapismeretei.

Hangszínek, hangváltások kimunkálása.

A kifejező, helyes

hanglejtés,

hangsúly,

hangszín kialakításának gyakorlatai.

Hangsúly a szavakban, szókapcsolatokban, hangsúlyváltozatok.

A hanglejtés változatai azonos szövegen, szövegben belül.

7.3.6. Nonverbális kifejező eszközök

8 óra

Tekintetjátékok:

beszédgyakorlatok tekintettartással,

vonzás és taszítás a tekintetben,

utasítások tekintettel.

Grimaszjátékok:

egymás utánzása,

grimaszok leolvasása, értelmezése,

Járás, testtartás, gesztusok megfigyelése és utánzása,

Egymás artikulációjának leolvasása, szinkronizálása.

Helyzetgyakorlatok a technikai gyakorlatok szövegeivel.

Helyzetgyakorlatok értelmetlen szöveggel.

7.4. A képzés javasolt helyszíne

Színházi próbatermek (minimum 100 nm²).

Tükrös tanterem, megfelelő akusztikai adottságokkal.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		tükrös terem
1.2.	szemléltetés	x	x		tükrös terem
1.3.	kooperatív tanulás	x	x		tükrös terem
1.4.	szimuláció	x	x		tükrös terem
1.5.	házi feladat	x	x		tükrös terem
1.6.	Instrukció, közvetlen irányítás	x	x		tükrös terem

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		tükrös terem
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		tükrös terem
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		tükrös terem
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		tükrös terem
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		tükrös terem
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		tükrös terem
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		tükrös terem

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Ének- és hangképzés egyéni gyakorlata 136 óra*

8.1. A tantárgy tanításának célja

A színpadi éneklés technikai alapjainak bemutatása. Légzéstechnikai, hangképzési, fiziológiai alapismeretek elsajátítása. A beéneklés, skálázás technikájának elsajátítása. Alapfokú zeneelméleti ismeretek, kottaolvasás, zenei szakkifejezések (tempó, dinamika) feltárása.

A különböző hangulatú, műfajú dalok (operett, musical, sanzon, táncdal, kuplé stb.) műfaji sajátosságainak, előadási technikáinak megfigyelése, elemzése, reprodukálása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy épít a közoktatás korábbi szakaszaiban az *Ének* tantárgy során elsajátított ismeretekre. A 14. osztály során javasoltan együttműködik a *Színészmesterség*, valamint a *Vers és prózamonddás* tantárgyakkal.

8.3. Témakörök

8.3.1. Légzéstechnika 12 óra

Az éneklés anatómiája, Az éneklés során szerepet játszó szervek és izomcsoportok.

A helyes légzéstechnika elmélete, a szabályos levegővétel.

A növendékek hibáinak felismertetése, tudatosítása.

Légző gyakorlatok tanulása, tudatosítás után folyamatosan ismételt gyakorlása.

8.3.2. Hangadás, skála-gyakorlatok 16 óra

A hangképzés elmélete.

Hangképzés a gyakorlatban.

Skála-gyakorlatok.

Zöngégyakorlatok.

Vokálisra nyitás gyakorlatai.

Futó skálák gyakorlatai.

Hosszabb futó-skálák gyakorlatai.

Rezonáns érzet erősítése.

Tartott hangok, levegőbeosztás gyakorlása.

Staccato gyakorlatok.

Magasságok automatizálása felülről indított skálával.

8.3.3. Népdalok, népdalfeldolgozások, virágénekek előadása 28 óra/ 28 óra

Skálától a daléneklésig.

Népdalok, népdalfeldolgozások előadása.

Zongorakísérettel ellátott virágénekek, gyermekdalok előadása.

Néhány - képességnek megfelelő nehézségű - dal kiválasztása közös feldolgozása.

Ajánlott zenei anyag: Ádám Jenő: A dal mesterei I-II. kötet.

Kerényi György: Énekiskola II. kötet dalaiból.

8.3.4. Sanzonok, táncdalok, duettek előadása

28 óra

Érzelmek kifejezése.

A színpadi kapcsolat.

Sanzonok műfaji, technikai jellegzetességei.

Táncdalok műfaji, technikai jellegzetességei.

Könnyebb operettek (ajánlott szerzők: Eisemann Mihály, Zerkovitz Béla, Ábrahám Pál, Kálmán Imre) műfaji, technikai jellegzetességei.

8.3.5. Dramatikus szerkezetű sanzonok, kuplék előadása

26 óra

A színpadi éneklés.

A hang- és énektechnikai ismeretek alkalmazása különböző hangulatú és műfajú dalok, kuplék, sanzonok, énekelt versek, dalmű részletek előadásában.

A dramatikus dalműfajok rövid áttekintése, híres előadói, zenehallgatás, esetleg videofelvétel megtekintése.

A kuplé.

Megzenésített vers: sanzon.

Ajánlott zenei anyagok: pl. „Szalonspicc-album” (kuplék), „Darvas-album, Ruttkai-album, Domján-album (sanzonok)”.

Az előadói készség alkalmazása énekes előadásmód során.

8.3.6. Musicalrészletek előadása

26 óra

A zenés színészmesterség alapismeretei és párhuzamos alkalmazása.

Hangtechnikailag igényes dalok pl. francia sanzonok, amerikai örökzöldek, könnyebb musical részletek előadása.

Dramaturgiai és hangtechnikai szempontból összetettebb musical részletek előadása.

8.4. A képzés javasolt helyszíne

Énekszoba zongorával.

Színházi próbatermek (minimum 100 nm²), tantermek.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		
1.2.	szemléltetés	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videokamera stb.)

1.3.	projekt				
1.4.	kooperatív tanulás	x	x	x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
1.5.	szimuláció	x	x		
1.6.	szerepjáték	x	x	x	Színpadai hang- és fénytechnikai berendezések
1.7.	házi feladat	x	x	x	
1.8.	Instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
5.2	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD- lejátszó, projektor, számítógép, videókamera stb.)
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Színpadi mozgás gyakorlata

344 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

9.1. A tantárgy tanításának célja

A színpadi jelenlét, alkotáshoz szükséges test-tudat kialakítása. A fizikai kondíció, állóképesség fejlesztése. A test részeinek, izomzatának tudatosítása és kontrollált irányítása. A feszítés, lazítás technikáinak elsajátítása. A színpadi kifejezéshez szükséges test-használat kialakítása. Az izomzat differenciálása és differenciált használata.

Színpadi kontakt-mozgás alaptechnikáinak elsajátítása.

Alkalmazott koreográfiák, megfigyelése, rögzítése, reprodukálása.

Balett-tánc, jazz-balett, néptánc mozgásformák és stílusok alapelemeinek bemutatása.

A testtartás, a testhelyzet, a helyváltoztatás, a jelbeszéd, a gesztus, a mimika eszközrendszere, alkalmazásának alapismeretei.

A test- és arcjáték szerepének kiemelése a karakterábrázolásban, a jellemvonások színpadi megjelenítésében.

Célja továbbá, megismertetni, a test részeinek mozgáslehetőségeit, a különböző korok és stílusok mozgásjellemzőit, magatartásait, a néptánc jelentőségét kultúránkban, a mozgás jellemábrázoló karakterjegyeit. Ösztönözni az egyéni mozgásstílus kialakítására, az improvizációs készség kibontására.

Kialakítani a színészi tevékenységhez szükséges önfegyelmet, a rendszeres mozgás igényét.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy épít a közoktatás korábbi szakaszaiban a *Testnevelés, Tánc és dráma* tantárgyak során elsajátított ismeretekre. A 14. osztály során javasoltan együttműködik a *Színészmesterség*, valamint a *Vers és prózamondás* tantárgyakkal.

9.3. Témakörök

9.3.1. Színpadi mozgás-tréning, koordinációs gyakorlatok

68 óra

A színpadi jelenléthez, alkotáshoz szükséges test-tudat, test-használat, kondíció, kialakítása. Kontakt és koreografikus alapelemek.

Az izomzat differenciált használata. A színpadi figura mozgásrendszerének (a testtartás, a testhelyzet, a helyváltoztatás, a jelbeszéd, a gesztus, a mimika eszközei) kialakítása.

A színpadi alkotás tánclemeinek megalkotásához szükséges mozgáskoordinációs képesség, állóképesség és kondíció kialakítása.

9.3.2. Testtudat kialakítását célzó technikák

68 óra

A testtudat fogalma.

A test és tudat egységét, a belső világot megismerő tréningek, technikák, rendszerek.

Az ideokinesis.

Az Alexander-technika.

A Skinner Releasing – technika.

A Pilates-módszer.

A jóga.

9.3.3. Tánctechnikai tréningek (balett-, jazz tánc)

68 óra

Balett-tréning program kialakítása és folyamatos működtetése.

Testrészek megismerése, izolációja, mozgáshasználata.

Testtartás.

Lábhelyzetek – karpozíciók.
Irányok – térbeosztás.
Ugrások.
Forgások.
Rúdgyakorlatok.
A gyakorlatok használata, tréning.
Jazz-tánc.
Izolációs alapgyakorlatok.
Tréning összeállítás.
Klasszikus amerikai jazz elemek.

9.3.4. Kontakt-technikák

68 óra

Mozgásirányok, ritmusok változtatása.
Dinamikus mozgássorok összehangolt végzése.
Akrobatikus színpadi mozgások kivitelezése.
Színpadi vívás és kézítása megjelenítése.
A különböző mozgástechnikai elemek gördülékeny, s az adott elvárásoknak megfelelő reprodukálása.

9.3.5. Pantomim

36 óra

Színpadi test- és arcjáték.
A színpadi kifejezéshez szükséges test-használat kialakítása. Az izomzat differenciálása és differenciált használata.
A testtartás, a testhelyzet, a helyváltoztatás, a jelbeszéd, a gesztus, a mimika eszközszerete, alkalmazásának alapismeretei.
A test- és arcjáték szerepe a karakterábrázolásban, a jellemvonások színpadi megjelenítésében.
A gesztusnyelv alapismeretei.
Karakterek és karakterváltások ábrázolása non verbális eszközökkel.
Színpadi etűdök és helyzetgyakorlatok megjelenítése a gesztusnyelv eszközszeretének alkalmazásával.
Stilizált mozgásformák megjelenítése.
Különböző élőlények és élettelen tárgyak, valamint tereptárgyak pantomimikus megjelenítése.
Színpadi botlások, esések, zuhanások, kézításák stilizált megjelenítése.

9.3.6. Néptánc

36 óra

A néptánc szerepe, jelentősége a magyar kultúrában.
A néptánc területi felosztása, típusai.
A magyar néptánc, ugrós tánc típusainak alapmotívumai.
Néptánc mozgásformák, fajták és stílusok alapismereteinek elsajátítása és alkalmazása.
A különböző néptánc dialektusok jellemzői.

Nyugati vagy dunai táncdialektus; Csallóköz-Szigetköz; Rábaköz; Nyugat- és Közép-Dunántúl (Veszprém-Zala-Vas); Dél-Dunántúl (Somogy-Baranya); Kelet-Dunántúl (Sárvíz, Dunamente, Bácska-Szlavónia, Kalocsa vidéke, Kiskunság).

Középső vagy tiszai táncdialektus: Felső-Tisza vidéke; Északkeleti Felvidék; Keleti palócok és matyók; Nagykunság, Jászság; Dél-Alföld, az Alsó-Tisza vidéke.

Keleti vagy erdélyi táncdialektus: Kalotaszeg; Mezőség; Maros-Küküllő vidék; Marosköz; Székelyföld; Barcaság, hétfalusi csángók; Gyimesi csángók; Bukovinai székelység; Moldvai csángók

9.4. A képzés javasolt helyszíne

Színházterem.

Színházi próbatermek (minimum 100 nm²), tantermek.

Balett-terem, színházterem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	szemléltetés	x	x	x	Színpadai hang- és fénytechnikai berendezések
1.3.	projekt		x	x	Színpadai hang- és fénytechnikai berendezések
1.4.	kooperatív tanulás		x	x	
1.5.	Instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	Színpadai hang- és fénytechnikai berendezések

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorlatok				
2.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése	x	x	x	

	szóban				
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Színházi-, filmes- és drámai műalkotások története, elemzése, esztétikája tantárgy

428 óra*

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy ismertesse a növendékek előtt a színház és filmművészet, valamint drámairodalom jelentős korszakait megjelenítő műalkotásokat, azok elemzéséhez, feldolgozásához szükséges szempont- és eszközrendszer alakítson ki. A kiemelkedő művészi alkotások vizsgálatán keresztül bemutassa a műelemzéshez szükséges alapfogalmakat és ezek alkalmazásainak technikáit. Jellemezzen szöveg-, helyzet- és szerepelemzési módszereket, amelyek felhasználása segítséget nyújthat a hiteles színészi alkotás létrehozásához.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy támaszkodik a közoktatás közismeretei tárgyainak (*Magyar nyelv és irodalom, Történelem*) tananyagelemeire. Feladata, hogy felkészítse a növendékeket a szakmai elméleti szóbeli vizsgafeladat teljesítésére, valamint elemzési szempontrendszerrel, tárgyi ismeretekkel segítse a *Színészmesterség*, valamint a *Vers és prózamondás* tantárgyak vizsgafeladatainak sikeres megvalósulását.

10.3. Témakörök

10.3.1. Irodalmi műelemzés, poétikai és dramaturgiai ismeretek

36 óra

A metaforikus nyelvi kifejezés, a kötött ritmusú szövegforma feldolgozásának módszertana.

Rímképletek, kötött és szabad versformák jellemzői, elemzési technikái.

A XX. századi és a kortárs líra főbb irányzatai, típusai. A kortárs vers nyelvi jellemzői, képalkotása, elemzési technikái.

A prózai művek elemzési technikái, stratégiája. A kompozíció, a valóság, az értékek, a nyelvi megformáltság síkjainak elemzése. A szövegritmus, a szövegszerkezet és a szövegkohézió kérdései.

A XX. századi és a kortárs próza stilisztikai, tematikai, műfaji jellemzői, elemzési technikái.

A dráma és a filmforgatókönyv szövegtípusai, szövegeik műfaji sokszínűsége. A szövegek szerkezeti jellemzői, elemei, feldolgozásuk módszerei, kategóriái.

Poétikai, irodalomelméleti alapismeretek.

A drámai kompozíció elemei, sajátosságai. Drámaelméleti alapfogalmak (expoziáció, alapszituáció, bonyodalom, tetőpont, végkifejlet).

Drámamodellek (konfliktusos, középpontos, kétszintes) jellemzői. A drámai műfajok szerkezetének közös és eltérő elemei.

A drámai szövegek, helyzetek, karakterek elemzésének módszerei, szakaszai, eszközei.

Az átfogó cselekmény elemzése, a szerep dramaturgiai helyzetének és funkciójának kijelölése.

A drámai dialógus szövegének sajátosságai, elemzésének technikái.

A dramaturgiai fogalmak használata, a dramaturgiai eszközök (késleltetés, előre jelzés, ellenpontozás stb.) felismerése és beépítése a szerepalkotás folyamatába.

A jelentős drámairodalmi művek, forgatókönyvek elemzése.

Színházi előadások, játékfilmek elemzése.

10.3.2. Művelődéstörténeti és művészettörténeti korszakok

18 óra

Az előadás szövegének művelődéstörténeti, társadalom- és eszmetörténeti, irodalomtörténeti beágyazottsága.

Az egyetemes művelődéstörténet jelentős korszakai, szemléleti, eszmei, társadalomtörténeti jellemzői:

az őskori és a folyami kultúrák,

a görög és római kultúrák,

a középkor,

a reneszánsz és humanizmus,

a reformáció és ellenreformáció,

a felvilágosodás,

a klasszicizmus,

az európai és a magyar romantika korának kultúrája,
a magyar reformkor és a századforduló művelődési folyamatai,
az európai avantgárd irányzatait és hatása a magyar művészeti életre,
a két világháború közötti magyar művelődési élet jellegzetességei,
az 1945 utáni és a jelenkori kulturális folyamatok.

A korstílusok esztétikai jellemzői, hatásuk a színházművészetre.

A XX. századi színházművészet társadalom- és kultúrtörténeti beágyazottsága.

A színpadi korszakok, műfajok, típusok művészettörténeti beágyazottsága.

A főbb művészettörténeti korszakok jellemzői, emblematisz alkotói, művei

A művészettörténeti stíluskorszakok hatása a színházművészet eszközrendszerére
(szcenika, díszlet, zene, jelmez stb.) a művészeti ág története során.

10.3.3. Jelmez-, viselet-, és divattörténet

18 óra

A viselet- és divattörténet jelentős korszakai.

A viselet és a jelmez összefüggései.

A színpadi jelmez esztétikai hatása, jelmeztörténeti stíluskorszakok, irányzatok.

A jelmez a színpadi ruha szerepe a színészi alakítás eszközrendszerében.

A jelmez- és viselettörténet stíluskorszakai és azok hatása a színházművészet
játékstílusának, esztétikai értékalakzatának egészére a művészeti ág története során.

A különböző korok, országok divatja, a különböző társadalmi osztályok viseletei
(kiegészítőkkal együtt).

A kosztüm, a paróka, jelmez és arcfestés (smink) használatának alakulása.

10.3.4. A színházművészet elmélete, esztétikája

36 óra

A színjáték, a színpadi előadás fogalmának, elemeinek, alkotórészeinek elemzése, azok
történeti változásainak áttekintése.

A színházművészet komplex eszközrendszere, esztétikai összetettsége,
alkotófolyamatának sajátosságai, szakaszai, helyszínei.

A műalkotás tárgyiasulásának, elemzésének problémái.

Az esztétika fogalma, tárgya, minőségei, kategóriái.

Művészetelmélet, színművészeti ágazatok, típusok.

A színházművészet komplexitása. A színjátéktípusok szerkezete, elemei, elemzési
módszerei.

A színpadi látvány, a színpadi játéktér technikai vonatkozásai. A díszlet, a jelmez, a
bútor, a kellék, a hang- és fénytechnika szerepe az előadás egészében.

A színpadtechnikai eszközrendszer elemei, működésének célja és technikája, esztétikai
hatása.

A színészi ábrázolás tárgyi környezete, a scenikai eszközök alkalmazásának
módszertana.

A színházművészet esztétikai értékalakzata, az értékalakzat formálódása a XX. század
során. Kortárs színpadi hatáselemek.

Színpadi szerep esztétikai formáinak kialakítása, szerepépítési módszerek.

Próbamódszerek és alakítások elemzése.

A szerepalkotás szakaszai, folyamata. Az alakításhoz szükséges színészi eszköztár kialakításának és működtetésének módszerei.

Az alakítás megteremtésének időbelisége, a próbafolyamat szakaszai, céljai, részeredményei.

10.3.5. Egyetemes színháztörténet

68 óra

A színházművészeti előadás szerkezete, elemei. A színpadi műfajok, modellek és típusok a művészeti ág története során, és azok jellemzői.

A színházművészet főbb játéktípusainak eszközrendszere és alkotási módszerei.

Az ókori görög, római színház és dráma.

A középkori liturgikus színjátszás.

A reneszánsz korának színjátszása.

A "farce", a commedia dell'arte jellemzői.

A barokk és a felvilágosodás színháza.

A klasszicizmus.

A romantika színháza.

Az európai színjátszás XX. századi történetének jelentős irányzatai és alkotói.

Jelentős kortárs irányzatok.

Színházi előadások elemzése.

10.3.6. Magyar színháztörténet

68 óra

A magyar színjátszás kezdetei.

A magyar színjátszás kialakulása, a vándorszínészet kora.

A Pesti Magyar Színház megnyitásától a Nemzeti Színház aranykoráig, Paulay Ede tevékenysége.

A századforduló színházi élete Magyarországon.

A két világháború közötti magyar színjátszás.

Az 1945 utáni magyar színházi élet sajátosságai, alkotói.

Határon túli magyar színjátszás.

A rendszerváltást követő színházi struktúra.

Kortárs magyar színház.

10.3.7. Egyetemes drámatörténet

52 óra

A drámatörténet főbb korszakai, jelentős alkotói, drámatípusai az ókortól a kortárs művekig.

A meghatározó jelentőségű drámai művek szerkezeti, stilisztikai, szcenikai elemzésének gyakorlata.

A drámai kompozíció, a szerkezet elemei, kategóriái, azok változása a műnem története során.

A drámai műnem főbb műfajainak, típusainak kialakulása, jellemzőik, szerkezeti hasonlóságok és eltérések.

Az ókori görög és római dráma sajátosságai.

A középkor liturgikus és világi drámairodalmának típusai.

A „farce”, a commedia dell’arte jellemzői.
A reneszánsz és a manierista dráma eredményei, jelentős alkotóinak életműve.
A spanyol barokk dráma alkotói, dramaturgiai jellemzői.
A francia klasszicizmus drámairodalmi törekvései, alkotói.
A romantikus dráma.
A polgári dráma jellemzői, meghatározó alkotásai.
Az egyetemes drámairodalom irányzatai, alkotói a XX. század első felében.
Az amerikai dráma.
Az abszurd és a groteszk dráma.
Az egyetemes drámairodalom irányzatai, alkotói a XX. század második felében.

10.3.8. Magyar drámatörténet

52 óra

A magyar drámairodalom kezdetei.
Magyar dráma a felvilágosodás korában.
A XIX. századi magyar romantikus dráma története, típusai, kiemelkedő alkotói, alkotásai.
Naturalista kísérletek.
A XX. századi magyar dráma tematikai és formai irányjai, alkotói, kiemelkedő alkotásai.
Polgári dráma, szalon-vígjáték a két világháború között.
Történelmi drámák a XX. századi magyar irodalomban, a parabola műfaja.
Politizáló színház és dráma.
Határon túli magyar drámairodalom jelentős alkotói, műhelyei.
Értelmiségi sorskérdések a magyar drámairodalomban.
Groteszk és abszurd kísérletek.
Kortárs magyar drámai törekvések, alkotók.

10.3.9. A színművészet etikai vonatkozásai

8 óra

A színpadi és a mindennapi személyiség jellemzői.
A művészi alkotás etikai alapjai, a folyamat etikai jellemzői.
A színházművészet etikai normáinak sajátosságai.
Művészi szabadság és kötöttség a színházművészetben.
A színházi és a mozgóképes produkciók alkotási folyamata, alkotói és a hozzájuk kötődő etikai vonatkozású viszonyok.
A színész munkakapcsolata a színházművészet, a mozgóképes művészet egyéb tényezővel, szereplőivel. A viszonyok etikai vonatkozásai.
A társulat és az alkotó közösség etikai normái.
A színészi alkotás etikai szabályozottsága. Az alázat, az empátia, a konfliktus, a kompromisszum fogalma, etikai vonatkozásai.

10.3.10. A színművészet pszichológiai vonatkozásai

8 óra

A színművészet lélektani folyamatai, jellemzői.
Konfliktus és stressz az alkotás különböző fázisaiban.

Relaxáció, koncentráció, szuggesztió, önszuggesztió az alkotófolyamatban.

A színészi ábrázolás paradoxona, a " nyilvános egyedüllét", a " mi lenne, ha" kategóriái
A beleélés szerepe a színészi ábrázolásban.

A lélektani megfigyelés, önmegfigyelés, az elemzés és önelemzés, a pszichikai kondicionálás stratégiája, technikái, gyakorlatai

A színházi munkaterület lélektani terheltsége, konfliktus, stressz. Feldolgozási stratégiák.

Az előadóművész alkotásának lélektani feltételrendszere, a feltételek kialakításának módszerei

A befogadó és az alkotó sajátos lélektani kapcsolata a pódium-művészet keretein belül.

A figyelem felkeltésének és a művészi hatás létrehozásának pszichikai feltételei

10.3.11. Filmelmélet, filmesztétika

32 óra

A mozgóképes és a filmalkotás szerkezete, elemei, szerkezetének változatai.

Jelentős filmesztétikai, -elméleti és történeti fogalmak, folyamatok.

A film dramaturgiája, a kép, az utalás, a képváltások, a montázs, narráció.

A szerzői és a szórakoztató film eltérő jellemzőinek megfogalmazása.

A mozgóképes műfajok, modellek és típusok a művészeti ág története során, s azok jellemzői. Műfajtörténeti és elméleti alapismeretek.

Film- és televíziós szerep esztétikai formáinak kialakítása, szerepépítési módszerek. Próbamódszerek és alakítások elemzése.

A szerepalkotás szakaszai, folyamata. Az alakításhoz szükséges színészi eszköztár kialakításának és működtetésének módszerei.

Az amerikai filmszínészi iskola.

Az európai filmszínészet új típusú műhelyei.

10.3.12. Egyetemes és magyar filmtörténet

32 óra

A filmművészet jelentős korszakai, ábrázolási módszerei.

A filmművészet komplexitása, szerkezeti elemei, eszközrendszere.

Az eszközrendszer alkalmazásának stílustörténeti változatai.

A filmművészeti korszakok jellemzői, szemléleti sajátosságai, sajátos eszközrendszere, színészi játékstílusainak jellemzői.

A némafilm.

A hangosfilm a II. világháborúig.

Filmművészeti korstílusok a II. világháborút követően (A neorealizmus, A francia újhullám, Az angol free cinema).

Az európai művészfilm (szerzői film) nagy egyéniségei (Fellini, Bergman, Bresson, Antonioni).

Kelet-európai filmművészet áramlatok (A cseh, a lengyel, az orosz film törekvései, alkotói, alkotásai).

A magyar film története, jelentős alkotói (Szabó István, Sándor Pál, Fábri Zoltán, Jancsó Miklós, Kósa Ferenc, Sára Sándor, Makk Károly, Bacsó Péter).

A jelentős filmalkotások elemzése.

10.4. A képzés javasolt helyszíne

Filmvetítésre alkalmas szaktanterem.

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszköz
		egyéni	csoport	osztály	
1.6.	szemléltetés	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
1.7.	projekt		x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
1.8.	kooperatív tanulás		x	x	
1.12.	Instrukció, közvetlen irányítás	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoportbontás	Osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.2.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
6.3.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	
9.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
9.3.	Önálló szakmai munkavégzés	x	x	x	Színpadi hang- és

	felügyelet mellett				fénytechnikai berendezések
9.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x	x	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

Szabad sáv

Filmszínészet-filmes gyakorlat

Szabad keret heti 2 óra

Modulok/Tematika

I. Filmrendezői és filmgyártási alapismeretek

1. ELŐADÁS: A FILMGYÁRTÁS FOLYAMATA

- Mitől film a film? - Egy filmes stáb felépítése - Feladatkörök - A filmgyártás folyamata - Diszpós könyv - Gyártási terv - A rendező feladata - Egy jó rendező jellemzői **2. ELŐADÁS: TUDATOS KÉPALKOTÁS** - Filmm nyelv - Mit jelent az audiovizualitás - A film építőelemei - A figyelem fókusza - Plánozás - Kompozíció - Mélységben komponálás - Objektívek - Irányok - Tempó és dinamika - Kameramozgások - Párbeszéd **3. ELŐADÁS ÉS GYAKORLAT: JÁTEK A FILMES TÉRREL** - A filmes tér - Akciótengely - Blikkzűr - Staging - Formák és pozíciók **4. ELŐADÁS ÉS GYAKORLAT: SZÍNÉSZVEZETÉS** - Szereplőválogatás - Színészvezetés - Az instruálás szabályai - Hibák a színjátszásban - Módszerek - Próba a forgatáson és a forgatás előtt - Rendező etikett - Jelenlét a forgatáson - A filmforgatás egy színész szemével - Filmszínészek vs színházi színészek - Modellek - Szituációs játékok

II. Forgatókönyvíró és storyboard-rajzoló alapismeretek

1. ELŐADÁS: ÖTLET ÉS SZERKEZET

- A forgatókönyv szerepe a filmgyártásban - Forgatókönyvírói technikák - A jó filmötlet jellemzői - Szimbólumok választása - A dráma szerkezete **2. ELŐADÁS: KARAKTEREK ÉS MŰFAJOK** - Karakterológia - Karakter vezérelt történet - Filmzsánerek - Nem játékfilmes műfajok - Tervezett dokumentálás **3. ELŐADÁS: FORGATÓKÖNYVVEL A KEZÜNKBEN** - Pitchelés, avagy a forgatókönyv eladása - A forgatókönyv fejlesztésének fázisai - Forgatókönyv formátum - Forgatókönyv preparálás - Storyboard skiccelés **4. ELŐADÁS: STORYBOARD ÉS KÉPREGÉNY (VENDÉGELŐADÓKKAL)** - Storyboardok fajtái - Storyboard-rajzolás - Kiemelés - Az idő múlásának érzékeltetése képekben - A mozgás érzékeltetése képekben - Látványtervek készítése - Rokon műfaj: képregény

III. Operatőri és hangmérnöki alapismeretek

1. ELŐADÁS: A FÉNY RABUL EJTÉSÉNEK SZABÁLYAI

- Az operatőr feladata - Operatőrök a tengeren innen és túl - Kameramann - Világosítók - Fókusz puller - Fotósból lett operatőrök - Kamerakezelés elmélet - Világítás elmélet - Komplet DSLR rig összeszerelésének szemléltetése - Kameramozgató eszközök szemléltetése

2. GYAKORLAT: KAMERAKEZELÉS ÉS VILÁGÍTÁS - Kameratípusok - Kamerakezelés - Kamera felépítés - Színhőmérséklet - Blende - Expozíció korrekció - Fehérszínegyensúly - ISO - Rekesz - Záridő

- Objektívek - Fénytípusok - A lámpák elhelyezése - Régi és új lámpafajták - Halogén izzós lámpák - Akkumulátoros lámpák - LED-es lámpák - Fényformáló eszközök - Színhőmérséklet változtatás - Fóliák

- Világítás stúdióban és szabadban **3. ELŐADÁS: EGY JÁTEKFILMES OPERATŐR VENDÉGELŐADÁSA** - Operatőrök régen és ma - A magyar filmgyártás hőskora - A folyamatosan fejlődő film - Celluloid vs digitális technika - A DSLR térnyerése - Operatőrök különböző műfajokban - Specializálódott operatőrök - Természetfilmesek - Munka különleges helyszíneken - Munka "nagy emberekkel" - Az operatőr kapcsolata a stábbal - Az operatőr,

mint ember **4. ELŐADÁS ÉS GYAKORLAT: HANGRÖGZÍTÉS** - A hangstáb felépítése - Mikrofonfajták - Hangrögztítő eszközök - Többsávós hangrögztítés - Koncertfelvétel - Hangszínek - Túlvezérelt hang - Zajsztűrés - Utószinkron - Hang utómunka - Filmzene szerkesztés

IV. Vágás és utómunka alapismeretek

1. ELŐADÁS: VÁGÁSELMÉLET

- A vágás története - A vágó, mint a film írója - Vágóprogramok - Film formátumok - Exportálás - Az utómunka megszervezése - Utófényezés - Hangvágás - Filmzene vágás **2. ELŐADÁS: VFX** - Filmtrükk választás - Lehetőségek - Felvételkor mire kell ügyelni - RGB - Greenbox és bluebox - Lyukasztás - Alpha csatorna - Rotoscope, maszkolás - Mattepaint - Motion tracking, matchmove - Színkorrekciók - Utómunka programok **3. GYAKORLAT: JÁTÉKFILM ÉS VIDEÓKLIP VÁGÁS** - Varázslat a vágópadon - A szkriptnapló használata - Dinamikus vágás - A tökéletes ütemezés - Szerkesztés és keretezés - Dialógus vágás - Akció vágás - Zenére történő vágás - Zenés montázs vágása - Zene választás - A videóklipek képi világa **4. GYAKORLAT: RENDEZVÉNY VIDEÓ ÉS DOKUMENTUMFILM VÁGÁS** - Nem fikcionális anyag vágása - Egy realitás megteremtése - A legjobb pillanatok kiválasztása - Az ideális terjedelem meghatározása - Több alkotás egy nyersanyagból - Vágóképek - Multicam-es vágás - A dokumentumfilm íve - A kérdés, amire választ keresünk - Interjú vs riportfilm - Narráció, voice over - Játékfilmes betétek - Zenés etüdök

Modulok/vizsgakövetelményei

I. Filmrendezői és filmgyártási alap ismeretek

Elméleti előadások és Gyakorlatok

Reklámfilm-rendezés

Videoklip-rendezés

Koncert- és rendezvényfilmezés

Csoportos projekt

Színész vizsgálóadás kisfilmjének előkészítése

Egyéni konzultáció

A hallgatók saját filmes projektjeiket fejlesztik, melyeket egymással és a konzulenssel is megvitatják, legyen szó rövidfilmről, videoklpról vagy forgatókönyvről

II. Forgatókönyvíró és storyboard-rajzoló alapismeretek

Elméleti előadások és Gyakorlatok

Drámaelmélet

Dialógusírás

Nem-lineáris történetvezetés

Csoportos projekt

Forgatókönyv és storyboard megalkotása

Egyéni konzultáció

A hallgatók saját filmes projektjeiket fejlesztik, melyeket egymással és a konzulenssel is megvitatják, legyen szó rövidfilmről, videoklpról vagy forgatókönyvről

II. Operatóri és hangmérnöki alapismeretek

Elméleti előadások és Gyakorlatok

Objektívek, mozgatóeszközök, kamerák
Kültéri és beltéri világítás
Utószinkron és zörejezés

Csoportos projekt

A vizsgafilm forgatása

Egyéni konzultáció

A hallgatók saját filmes projektjeiket fejlesztik, melyeket egymással és a konzulenssel is megvitatják, legyen szó rövidfilmről, videoklipről vagy forgatókönyvről

IV. Vágás és utómunka alapismeretek

Elméleti előadások és Gyakorlatok

Montázs-technikák

Fényelés és maszkolás

Filmzene, zöreje, beszéd és kép illesztése

Csoportos projekt

A vizsgafilm vágása és utómunkája

Egyéni konzultáció

A hallgatók saját filmes projektjeiket fejlesztik, melyeket egymással és a konzulenssel is megvitatják, legyen szó rövidfilmről, videoklipről vagy forgatókönyvről

Színészmesterség gyakorlat angolul

Szabad keret Heti 2 óra

Modulok/Tematika

Megegyezik Színpadi és filmszínészi alakítás megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyaival és témaköreivel, hetente ahhoz kapcsolódik, de bizonyos feladatok, improvizációk angol nyelven folynak.

Gyakorlatos színész (színházi és filmszínész) megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A szakképesítés azonosító száma: 54 212 03
- 1.2. Szakképesítés megnevezése: Gyakorlatos színész (színházi és filmszínész)
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 960-1440

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
 - 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség vagy iskolai előképzettség hiányában
 - 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –
- 2.2. Szakmai előképzettség: –
- 2.3. Előírt gyakorlat: –
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 30 %
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 70 % (50 %-ban színpadi szakmai gyakorlat)
- 2.8. Szintvizsga: –
- 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra; 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1.A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok)

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	3711	Segédszínész, statiszta	Segédszínész
3.1.3.			Színpadi statiszta

3.2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A Gyakorlatos színész, választott szakmairányának megfelelően, előadói ismereteit, képességeit, eszköztárát felhasználva képes színpadi és filmes alkotó folyamatban hatékonyan közreműködni, valamint a rendezői utasításoknak megfelelő színészi, csoportos szereplői feladatot alkotói szándékkal és megfelelő technikai színvonalon ellátni.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

Színházi és filmszínész szakmairány:

- ismerni és betartani a színpadi és filmes alkotás feltétel- és szabályrendszerét
- elemző készsége, elméleti ismeretei valamint szerepépítési technikáinak alkalmazásával, a rendezői utasítások betartásával, szerepet alkotni
- a színház- és filmművészethez kapcsolódó egyéni, epizód, illetve csoportos szereplői színészi feladatokat ellátni
- színpadi, filmes szerepét a próbafolyamat során kialakított esztétikai formában, meghatározott játéktílusban, megfelelő intenzitással és technikai színvonalon eljátszani, megjeleníteni színpadi előadás, filmfelvétel során

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	31 212 01	Bábkészítő	részsakképesítés

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.2.	Az 54 212 03 Gyakorlatos színész Színházi és filmszínész szakmairány megnevezésű állam által elismert szakképesítés az állam által elismert szakképesítés szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.1.	azonosító száma	megnevezése
4.2.2.	10613-12	Munkavédelem színházi munkaterületeken
4.2.3.	10616-12	Színpadi és filmszínészi alakítás
4.2.5.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
4.2.6.	11499-12	Foglalkoztatás II.
4.2.7.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele a választott szakmairány függvényében

A képzési programban előírt színpadi gyakorlat (2 év) teljesítéséről szóló igazolás

Színpadi-, film- vagy bábszínészi tevékenységgel kapcsolatos referencia, ajánlás (igazgató, rendező) bemutatása

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével

A képzési programban előírt színpadi gyakorlat (2 év) teljesítéséről szóló igazolás

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.2.	Az 54 212 03 Gyakorlatos színész Színházi és filmszínész szakmairány megnevezésű állam által elismert szakképesítés az állam által elismert szakképesítés szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti		
5.2.2.1.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.2.2.	10613-12	Munkavédelem színházi	szóbeli

		munkaterületeken	
5.2.2.3.	10616-12	Színpadai és filmszínészi alakítás	gyakorlati, szóbeli
5.2.2.5.	11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.2.6.	11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
5.2.2.7.	11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-osra értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.2. Az 54 212 03 azonosító számú, **Gyakorlatos színész** Színházi és filmszínész megnevezésű szakmairány komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.2.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Színpadai alakítás

A vizsgafeladat ismertetése: Színpadai szerep repertoáron szereplő színpadai előadásban vagy – iskolarendszeren belül - nyilvános vizsgaelőadásban, professzionális keretek között történő megformálása

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 70 %

5.3.2.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: -

A vizsgafeladat ismertetése: -

A vizsgafeladat időtartama: -

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: -

5.3.2.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Színház és drámatörténet, műelemzés

A vizsgafeladat ismertetése: A dráma- és színháztörténeti, művelődéstörténeti filmtörténeti és műelemző dramaturgiai ismeretek bemutatása a kötelező és ajánlott szakirodalom, valamint a központilag összeállított vizsgakérdések alapján

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv <http://www.munka.hu/> című weblapján érhetők el a Szak- és felnőttképzés Vizsgák menüpontjában

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

Szakmai komplex vizsga gyakorlati vizsgafeladatának elégtelen értékelése esetén javító vizsga egy év múltán tehető.

Iskolarendszeren kívüli vizsgáztatás esetén a gyakorlati vizsga időpontja a színházi előadást bemutató színház műsorrendje szerint alakul.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	Munka- baleset és tűzvédelmi eszközök
6.3.	Irodaszerek és dokumentációs és archiváló eszközök, nyomtató, fénymásoló, számítógép, internet hozzáférés
6.4.	Színpadi, filmes, kellékek
6.5.	Színházterem
6.6.	Színházi próbatermek (minimum 100 nm ²), tantermek
6.7.	Színpadi hang- és fénytechnikai berendezések
6.8.	Balett-terem
6.9.	Énekszoba zongorával
6.10.	Oktatási segédeszközök (videó, magnetofon, CD-, DVD-lejátszó, projektor, számítógép, videokamera stb.)
6.11.	Színpadi, filmes díszletelemek, bútorok
6.12.	Színpadi, filmes jelmezek, maszkok

7. EGYEBEK

7.1. A modulzáró vizsga gyakorlati vizsgatevékenysége alóli felmentés feltétele: két éves – a hatályos rendeletben nemzeti vagy kiemelt színházi szervezetként besorolt intézményben teljesített – szakmai gyakorlat során eljátszott több szerep igazolása